

هفتمین همایش ملی بنیاد علمی قانون یار

همایش پژوهش های علمی علوم اسلامی و انسانی در عصر نوین

بنیاد علمی قانون یار - آموزش و پرورش استان کرمانشاه - واحد پژوهش سپاه پاسداران (با همکاری و حمایت معنوی دانشگاه رازی، دانشگاه آزاد، دانشگاه فرهنگیان، دانشگاه پیام نور کرمانشاه، دانشگاه علمی و کاربردی، جهاد دانشگاهی واحد کرمانشاه، دانشگاه صنعتی کرمانشاه، بنیاد شهید و سازمان ارشاد و ... سر دبیر علمی و مسئول برگزاری همایش: دکتر بهنام اسدی (نماینده مقالات در پایگاه های ملی و بین المللی) تاریخ برگزاری همایش: ۸ اسفندماه ۱۴۰۳ شماره مقاله: ۲۹۸/۹۱۸ رده بندی کنگره: ب ۷۶۶/۶۷۰

بررسی و شناخت تاثیر حاشیه نشینی و نقش آن در اشاعه انحرافات

اجتماعی و ایجاد فساد در نظام خانواده در استان ایلام

حمید رضا ریسی

کارشناسی ارشد تکنولوژی آموزشی، سازمان فنی و حرفه ای، واحد ایلام، ایلام

دکتر شهلا رضایی^۱

مدرس مدیریت آموزشی، دانشگاه فرهنگیان، واحد کرمانشاه، واحد صدوقی خواهران، کرمانشاه

چکیده

حاشیه نشینی در ایران براساس دلایل بیشماری اکنون یک معضل ملی محسوب می شود که با ادامه روند فعلی بی شک به یک فاجعه ملی منجر خواهد شد. ابعاد معضلاتی که حاشیه نشینی باعث نشو و نمای آنها شده است، بسیار فراتر از عدم هماهنگی در بافت فیزیکی شهرها است. احساس ناامنی در محله، تنها به دلیل جرایم خشونت آمیز نیست بلکه ناهنجاریها و رفتارهای اخلاک گرانه چون اعتیاد، ولگردی، تکدی گری و سرقت گذشته از اینکه عامل اصلی ترس و احساس ناامنی عمومی اند به نوبه خود قطعا زمینه رواج گسترده جرایم را نیز فراهم می نمایند. استان ایلام هم که یکی از استان های کوچک کشور است، متأسفانه مدت ها است با معضل حاشیه نشینی دست و پنجه نرم می کند؛ شکل گیری حاشیه نشینی در شهر ایلام به سال های پیش برمی گردد و عمدتاً در محدوده جنوب و جنوب شرق شهر شکل گرفته اند. بر اساس آمار ۹ درصد جمعیت این استان را حاشیه نشینان تشکیل می دهند که بیشترین تعداد آن ها در شهر ایلام سکونت دارند. به دلیل اهمیت این موضوع در مقاله حاضر قصد داریم به تاثیر

^۱ نویسنده مسئول

حاشیه نشینی و نقش آن در اشاعه انحرافات اجتماعی در نظام خانواده پیردازیم چراکه کانون گرم خانواده عاری از هرگونه جرم و کج روی یکی از مهمترین اهداف عالیه نظام در گام دوم انقلاب است. روش تحقیق از نوع تحلیلی-توصیفی بوده و ابزار گردآوری اطلاعات و داده ها فیش برداری و بهره از منابع کتابخانه ای است.

واژگان کلیدی: حاشیه نشینی، کج روی اجتماعی، انحراف جوانان، آسیب اجتماعی

مقدمه

موضوع حاشیه نشینی یکی از معضلات شهری است که از حیث بستر قرار گرفتن برای ارتکاب جرایم مورد توجه کارشناسان و جرم شناسان می باشد. اینکه جرایم در مناطق حاشیه ای بسیار بیشتر از سایر مناطق اتفاق می افتد مورد پذیرش همه است و آمارهای اخذ شده از پرونده های مطروحه در دادگستری نیز حکایت از این واقعیت دارد. مباحث مرتبط با جامعه شناسی شهری، حاشیه نشینی به آن سنخ از زیست شهری اطلاق می گردد، که در حومه شهرها، تعدادی خانوار بد مسکن، یک مرکز جمعیتی یا شهرک ماندی را به وجود آورند.

صاحب نظران و کارشناسان مسائل شهری تعاریف متعددی از حاشیه نشینی ارائه کرده اند برخی عقیده دارند حاشیه نشینان کسانی هستند که در محدوده اقتصادی شهر زندگی می کنند ولی جذب نظام اقتصادی و اجتماعی نشده اند. چارلز آبرامز حاشیه را به عنوان فرایند تصرف نواحی شهری به قصد تهیه مسکن دانسته است. و نیز حاشیه نشینی را در معنای عام شامل تمام کسانی می داند که در محدوده اقتصادی شهر ساکن هستند ولی جذب اقتصاد شهری نشده اند. جاذبه شهر نشینی و رفاه شهری این افراد را از زادگاه خویش کنده و به سوی قطبهای صنعتی و بازارهای کار می کشاند و اکثر آنها مهاجرین روستایی هستند که به منظور گذراندن بهتر زندگی راهی شهرها می شوند.^۱

و تعبیری که از حاشیه نشینی ارائه شده است، ساختمان یا بخشی از شهر که در آن ویرانی، نارسایی عرضه خدمات درمانی تراکم زیاد جمعیت در واحدهای مسکونی، فقدان آسایش لازم و خطرات ناشی از عوامل طبیعی نظیر سیل دیده می شود^۲. البته به نظر می رسد که به تعبیر یاد شده باید اوصافی چون عدم امنیت، جرم زا بودن و نیز مامن و پناهگاه امن برای بزهکاران را اضافه نمود.

مارشال کلینارد می گوید: حاشیه نشینی مساله و عارضه ای شهری است و منشاء عمده بزهکاری و جرم می باشد و دارای اشکال مختلفی است.

بنابراین می توان چنین نتیجه گرفت که حاشیه نشین فردی است مهاجر یا غیر مهاجر که به دلیل فقدان ریاست و تخصص صنفی و نبود بنیانهای مالی توانمند و طبقه و فرهنگ اجتماعی متناسب با طبقات و فرهنگ متعارف و لازم شهری در حاشیه واقع شده است. این افراد بیشتر به علت عوامل رانش زادگاه خود و کمتر به دلیل عوامل جاذب شهری، زادگاه خویش را ترک کرده و به شهر ها روی می آورند. آنها به دلیل عدم تطبیق با محیط شهری از یک سو و بر اثر عوامل پس ران شهری از سوی دیگر از محیط شهری پس زده می شوند و به تدریج به کانونهای به هم پیوسته و یا جدا از یکدیگر در قسمتهایی از شهر سکنی می گیرند به صورتی که محل سکونت و نوع مسکن آنها با محل سکونت متعارف شهری مغایر بوده و مالکیت آنها غالباً غصبی است و همچنین این افراد از نظر وضعیت فرهنگی و اقتصادی نیز با جمعیت شهری تمایز دارند^۳. به عقیده کارشناسان اجتماعی در دهه های اخیر به علت افزایش جمعیت، مهاجرت مردم از روستا به شهر، افزایش قیمت مسکن و اجاره بها و مهم تر از همه ضعف دستگاه های نظارتی شاهد افزایش جمعیت در حاشیه شهرها بوده ایم که همین مهم امروزه به یک معضل در کشور و به تبع استان ایلام به نام پدیده حاشیه نشینی تبدیل شده است. همین معضل ریشه فساد و کج روی ها و انحرافات اجتماعی بسیاری از نوجوانان و جوانان در استان ایلام می باشد که به تبع آن کانون گرم خانواده از هم فروپاشیده می شود.

بخش اول: پیشینه ی پژوهش

استان ایلام با ۱۹۰۸۶ کیلومتر مربع، حدود ۱۰۴ درصد مساحت کل کشور را تشکیل می دهد. این استان در غرب دامنه ی سلسله جبان زاگرس بین ۳۱ درجه و ۵۸ دقیقه تا ۳۴ درجه و ۱۵ دقیقه عرض شمالی

از خط استوا و ۴۵ درجه و ۲۴ دقیقه تا ۴۸ درجه و ۱۰ دقیقه طول شرقی از نصف النهار گرینویچ در گوشه ی غربی کشور قرار گرفته است. استان ایلام از جنوب با خوزستان، از شرق با لرستان، از شمال با کرمانشاه (استان های داخلی) و از سمت غرب با ۴۲۵ کیلومتر مرز مشترک با کشور عراق همجوار است. بر اساس آخرین تقسیمات کشوری در سال ۱۳۷۵ استان ایلام مشتمل بر ۷ شهرستان، ۱۷ بخش، ۱۵ شهر، ۳۶ دهستان و ۷۵۳ آبادی دارای سکنه بوده است.

بخش دوم: چیستی، چرایی و علل حاشیه نشینی در استان ایلام

حاشیه نشینی همواره می‌تواند به عنوان پایگاهی برای تولید آسیب‌های اجتماعی مانند قاچاق، دزدی، طلاق، خودکشی و ... باشد، چراکه حاشیه‌نشینان به دلیل شرایط نامناسبی که دارند مستعد انجام هریک از موارد یاد شده هستند. در خصوص ایجاد پدیده حاشیه نشینی در استان ایلام و همچنین شهرستان های این استان و روستاها علل مختلفی می‌تواند موثر باشد از جمله:

۱- کمی در آمد روسای خانوار و بالا بودن بهای زمین و هزینه ساخت و ساز رسمی و گرانی اجاره بها در استان ایلام

نتایجی که از تحقیقات و پژوهشهای انجام شده در ایلام حاصل شده نشانگر این امر است که ۶۰ درصد از روسای خانوارهای حاشیه نشین به علت گرانی اجاره بها کپرنشین شده اند^۵ و همین نتیجه در خصوص حاشیه نشینان همدان و کرمانشاه نیز بدست آمده و همچنین تفاوت قیمت تمام شده مسکن غیر رسمی با مسکن رسمی از دیگر علل شکل گیری حاشیه نشینی است. اگر این مشکل حل شود به نوعی می‌توان گفت در راه حل مسئله بسیار کوشا و موفق بوده ایم.

۲- عدم وابستگی و دافعه محل سکونت ساکنین

دافعه های مبدا (مثل بی چیزی، نداشتن زمین) موجب گریز ساکنین آن از زادگاه های خویش و سرازیر شدن آنها بسوی شهر ها می شود و هزینه بالای زندگی شهری موجب پدید آمدن کانونهای حاشیه نشینی می شود.

۳ - قطعه بندی های بزرگ زمین

عامل دیگر قطعه بندی های بزرگ زمیندر استان ایلام است که موجب افزایش قیمت زمین و مسکن شده و امکان خرید زمین توسط افراد کم در آمد و کم بضاعت گرفته می شود و طبیعی است به ناچار به مناطق حاشیه نشینی پناه می برند

۴ - فقدان منطقه بندی و کاربری نامناسب زمین در استان ایلام

باید توجه داشت اگر شهرها به صورت مناسب منطقه بندی و توسعه نیابند زمینه برای ساخت و ساز های غیر مجاز فراهم شده و محلات زاغه نشینی به وجود خواهد آمد. همچنین چنانچه زمینهای مناسب برای خانه سازی به کاربری صنایع و یا دیگر موارد کاربری اختصاص یابد ممکن است محلات فقر نشین شکل بگیرند.

۵ - مهاجرت به عنوان عامل مهم حاشیه نشینی در ایلام

مهاجرت، از عوامل موثر در شکل گیری حاشیه نشیندر استان ایلام است. مهاجرت اعم از مهاجرت افراد از روستاها و شهر های کوچک به شهر های بزرگ و نیز مهاجرت افراد از هسته داخلی شهر به حواشی آن می باشد.

۶- در شکل گیری مناطق حاشیه نشینی حداقل در گسترش آن نقش و تاثیر عملکرد ادارات و دستگاههای دولتی و عمومی را نباید نادیده گرفت. از جمله محلات حاشیه نشین شهر ایلام می توان به محله سبزی آباد، هانیوان، بانبور وانبرز اشاره کرد که عمده ترین پیامد، آن رواج آسیب های اجتماعی، گسترش شهر در زمین های پست و نامناسب و تخریب زمین های کشاورزی است.

برخی از اراضی داخل یا خارج شهر ها متعلق به سازمانها و ادارات دولتی و عمومی از جمله شهرداریها، سازمان مسکن و شهرسازی، جهاد کشاورزی و منابع طبیعی می باشد. شناسایی حدود اربعه آن و حفاظت از آن حائز اهمیت است در پاره ای موارد در پرونده های مطرحه در دادگاهها مشاهده می شود که اراضی دولتی مورد تصرف و تعرض افرادی سود جو واقع شده و حتی به کرات و بصورت متعدد مورد خرید و

فروش واقع شده و همچنین در مواقعی مورد ساخت و ساز قرار گرفته ولی ادارات یا نهاد های یاد شده اطلاعی از چنین اقداماتی حاصل نمی نمایند و به تبع آن در تعقیب عامل یا عاملین جرم بر نمی آیند و یا مواقعی اقدام می نمایند که اراضی آنها طی ایادی متعددی منتقل شده و در زمان طرح شکایت به لحاظ پیچیدگی موضوع و نقل و انتقالات متعدد و سپری شدن مدت طولانی از زمان تصرفات اراضی دولتی رسیدگی قضایی مستلزم صبر و حوصله و دقت بیشتر و زمان نسبتاً طولانی می باشد. و چه بسا این تصرفات و تعارضات به اراضی دولتی موجب تجزیه آن و رواج ساخت و ساز های غیر مجاز و نتیجتاً شکل گیری حاشیه نشینی می شود.

ضمناً باید توجه داشت کمیسیون های ماده ۱۰۰ قانون شهرداری استان ایلام و حتی دیگر استان ها در کشور نیز در رواج حاشیه نشینی موثر می باشد با عنایت به اینکه جریمه های مورد حکم در کمیسیونهای ماده ۱۰۰ یکی از منابع تامین در آمد شهر داری می باشد در بیشتر مواقع شهرداریها تمایلی به صدور احکام تخریب و قلع و قمع نداشته و از صدور حکم جریمه در این کمیسیونها استقبال می نمایند و در عمل نیز هر چند نماینده شهرداری که در کمیسیون حضور دارد بدون حق رای می باشد ولی ابتکار عمل دست ایشان بوده و بنا به جهت و توجیهات موجه و غیر موجه نظر اعضای کمیسیون را بسوی صدور احکام جریمه بجای قلع و قمع سوق می دهد. علاوه از آن بلااجرا ماندن احکام نادر تخریب که از سوی کمیسیونها یاد شده صادر می شود نیز مزید بر علت می باشد. چه بسیار است احکام تخریب و قلع و قمع که مدتهای مدیدی از صدور آن سپری شده و تاکنون به مرحله اجرا در نیامده است و مرجعی هم علت عدم اجرای آن را پی گیری نکرده است. و ناراحت کننده تر و تأثرانگیزتر از همه آنها توافقاتی است که برخی شهر داریها با محکومین به تخریب و قلع و قمع بعمل می آورد و علیرغم صدور حکم به تخریب و قلع و قمع برای اخذ جریمه با مالک موافقت می نماید. که نمونه های عملی زیادی قابل ارائه می باشد که همگی آنها دست به دست هم داده و روند حاشیه نشینی را تسریع می بخشند. البته اقدامات این نهادها و سازمانها در پاره ای موارد قابل تعقیب کیفری و اداری می باشد. البته لازم به ذکر است اداره راه و شهرسازی استان ایلام یقیناً با سودجویانی که قصد تعطیلی و دسترسی به اراضی ملی و بیت المال را در آن برخورد قانونی خواهد کرد.

بخش سوم: خصایص و ویژگی های مناطق حاشیه نشینی و تبعات منفی آن در استان ایلام

۱- سیمای نامطلوب شهر

عمده ترین نماد جهانی حاشیه نشینی سیمای نامطلوب آن است که احساس و وجدان و دیدگان آدمی را می آزارد، ساختمانها تخریب شده و فرسوده شده نشان می دهد. گذرگاهها و معابر پرپیچ و خم و کم عرض بوده و معمولا راه دسترسی خودروهای امداد اعم از آتش نشانی، اورژانس و پلیس در مواقع بروز حوادث و خطرات وجود ندارد.

۲- پایین بودن سطح بهداشت عمومی و سلامتی

حاشیه نشین ها فاقد بهداشت عمومی و خصوصی در حد و اندازه استانداردهای جهانی و حتی ملی هستند و اقدام علیه بهداشت عمومی و محیط زیست در چنین مناطقی شایع است. انباشت زباله ها و عدم جمع آوری آنها، جریان فاضلاب منازل در کوچه ها و عدم دفع بهداشتی آن، آلودگی های صوتی و آلودگی هوا و غیره در این محلات مشهود است. از جمله محلات حاشیه نشین شهر ایلام می توان به محله سبزی آباد، هانیوان، بانبور و بانبرز اشاره کرد.

۳- فقدان شغل رسمی و در آمد کافی

اکثر خانواده های حاشیه نشینی شغل رسمی برای تامین معاش خود ندارند و چون این افراد عموما فاقد مهارت و تخصص و سرمایه گذاری می باشند به مشاغل کاذب و بعضا مجرمانه مثل دست فروشی، کوپن فروشی، تكدی گری، زباله دزدی، خرید و فروش مواد مخدر و مشروبات الکلی روی می آورند. بر حسب آمارهای موجود حدود ۲۰ درصد افراد این مناطق در استان ایلام فاقد شغل می باشند.

۴- وجود خرده فرهنگهای خاص مناطق کوچک

در مناطق حاشیه نشین خرده فرهنگهای خاص مناطق کوچک هر یک از خانوارها که قبلا ساکن آن بودند مشاهده می شود. این فرهنگها بسیار دیر جذب فرهنگهای شهری می شوند و این امر و نیز فقر

فرهنگی افراد امکان نفوذ از نظر فرهنگی و اجتماعی را در آنها برای اجرای برنامه های مختلف اجتماعی، چون بهداشت و تنظیم خانواده و غیره مشکل می کند.

۵- تراکم جمعیت

ترکیب سنی جمعیت در این مناطق نشان می دهد که علیرغم جوان بودن بیشتر رؤسای خانواده ها بعد خانواده وسیع است^۹ متوسط تعداد جمعیت هر خانوار حدود ۴/۵ در صد می باشد که با در نظر گرفتن مساحت کم منازل موجود در مناطق حاشیه نشینی به تراکم بیش از حد جمعیت در این مناطق پی خواهیم برد.

۶- فقدان یا کم بودن امکانات آموزشی و رفاهی و پایین بودن سطح سواد و تحصیلات

به لحاظ پایین بودن سطح آگاهی و مشکلات معیشتی و فقدان امکانات آموزشی و غیره نرخ با سوادی بسیار پایین است و حسب تحقیقات انجام شده حدود ۲/۵ در صد افراد این مناطق میزان تحصیلات خود را در سطح دیپلم و فوق دیپلم بیان کرده اند^{۱۰}. و افت تحصیلی و آموزشی شدیدی در این مناطق دیده می شود.

۷- اعتیاد

از عوامل گرایش به اعتیاد، فقر، بیکاری، فقدان برنامه صحیح جهت پر کردن اوقات فراغت، نابرابریهای اقتصادی و اجتماعی و در دسترس بودن مواد مخدر را می توان نام برد معمولا در مناطق حاشیه نشین بسیاری از این عوامل قابل رؤیت است و بدان جهت اعتیاد به مواد مخدر در بین جوانان این مناطق و همچنین خرید و فروش مواد افیونی روز به روز افزایش می یابد^{۱۱}.

تحقیقی که در مناطق حاشیه نشین شهر ایلام صورت گرفته است نشان می دهد که میزان آلودگی به مواد مخدر در دو منطقه از مناطق شهری شکل غیر طبیعی داشته که عبارتند از:

بخش چهارم: فاکتورهای تاثیرگذار محیط زندگی بر ارتکاب جرایم

قطعا در وقوع جرم محیط اعم از محیط اجتماعی و محیط زندگی تاثیر بسزایی دارد. و این امر به اثبات رسیده و در حال حاضر جرم شناسان، جامعه شناسان و حقوقدانان آن را مورد پذیرش قرار داده اند و نظریات و نتیجه تحقیقاتی که انجام شده و به برخی از آنها اشاره شد مبین تاثیر گذاری محیط در وقوع جرایم می باشد حال می خواهیم به برخی جهاتی که بعنوان محیط اطراف فرد موثر در ارتکاب جرم می باشد و شامل تاثیر مسکن و نوع آن در وقوع جرم، تاثیر ساکنان منزل در وقوع جرم و وضع ظاهری مسکن و نیز ارزش و طبع مسکن و نقش جرم زایی همسایگان است، اشاره کنیم.

۱-۱ مسکن و نقش جرم زایی آن

مسکن هر خانواده ای نشانگر سطح اجتماعی و اقتصادی والدین آن خانواده است. والدین با انتخاب محل جغرافیایی مسکن خویش، مستقیما اطرافیان اجتماعی کانون خانواده خود را در جامعه انتخاب می نمایند و موقعیت کانون خانواده به نوبه خود و در حد وسیعی به برخورد کودک با انواع الگوها و سرمشقهای رفتار دامن زده و از این رهگذر اثرات خوب یا بدی حسب مورد در شکل گیری شخصیت کودک بجا می گذارد. اگر کانون خانواده در منطقه ای قرار گرفته که هر روز و بلکه هر ساعت مملو از وقوع جرایم مختلفی می باشد احتمال برخورد کودک با نمونه های متعددی از بزهکاری بیشتر است، نسبت به منطقه ای که این اعمال مجرمانه در آن بندرت اتفاق می افتد. نتیجه اینکه برخورد و مواجهه با اعمال مجرمانه تاثیر مستقیم در افزایش اعمال مجرمانه دارد.

۲-۱ ساکنان مسکن و نقش جرم زایی آنها

مسکن اگر فاقد حداقل استانداردهای مورد پذیرش شهرسازان و جامعه شناسان و جرم شناسان نباشد و مساحت آن به نسبت ساکنین آن کمتر باشد چه بسا آثار سوء و شومی بر ساکنین آن منزل و علی الخصوص به کودکان و نوجوانان آن منزل خواهد داشت. از جمله این آثار سوء تحت تاثیر قراردادن حیات جنسی کودکان و نوجوانان می باشد. اگر والدین و کلیه اعضای منزل در یک اتاق شب را به سر برند و چه بسا روابط جنسی زن و شوهر تاثیر مخرب در کودک گذارده و موجبات بی بند و باری و انحرافات

133

امنیت از مسائلی است که بدون دخالت سایر نهادها و دستگاه‌های دولتی و عمومی امکان دستیابی به آن امکان پذیر نمی باشد. قوه قضائیه و نیروی انتظامی هرچقدر سریع تر و با قاطعیت و دقت بیشتر مبادرت به برخورد با پدیده‌های مجرمانه نمایند باز ریشه و علل بوجود آورنده پدیده‌های مجرمانه مثل بیکاری و فقر و فاصله طبقاتی سر جای خود باقی است و از بین بردن این آفت‌ها خارج از توان و اختیارات قوه قضائیه می باشد. دادگستری نمی تواند در قبال تمام مشکلات و معضلات ناشی از ضعف و کمبودهای برخی دستگاه‌های مسئول در رابطه با عوامل زمینه ساز افزایش جرایم پاسخگو باشد. به هرصورت در راستای حل و رفع مشکلات اماکن حاشیه نشین در سفر رئیس جمهور شهید آیت الله ریسی به استان ایلام یکی از محلات حاشیه شهر ایلام مورد بازدید قرار گرفت و دستورات لازم از سوی رئیس جمهور برای رفع مشکلات و معضلات این مکان‌ها و اماکن حاشیه شهر صادر شد. چراکه به عقیده ایشان حاشیه نشینی یکی از مشکلات و معضلات اصلی استان ایلام به حساب می‌آید که با خود مشکلات بی شماری از نظر امنیت، اشتغال و مسائل فرهنگی و اجتماعی به بار آورده است.

• پیشنهادات مطروحه:

درخصوص راهکارهای پیشنهادی در جهت کاهش و پیشگیری از وقوع جرایم در مناطق حاشیه ای استان ایلام می توان اذعان داشت

الف - پیشنهاد راهکارهایی جهت پیشگیری و کاهش جرم در مناطقی که قبلاً احداث بنا در آن باتمام رسیده و حاشیه نشینها در آن ساکن شده اند :

۱ - ارتقاء کیفیت سکونت از طریق اعطاء برخی امکانات و تسهیلات و سعی در تطبیق منازل و محلات با اصول و معیارهای شهرسازی صورت پذیرد. سرمایه گذاری در این مناطق به صورت تبرعی و بدون هیچگونه چشم داشت و بدون توجه به توجیه اقتصادی و درآمدزایی برای دستگاه‌های مربوط از جمله شهرداریها صورت پذیرد.

۲ - احداث معابر و گذرگاهها در این مناطق که امکان دسترسی آسان و فوری پلیس و نیروهای انتظامی و امنیتی و اکیپ های امداد مثل خودروهای آتش نشانی و اورژانس و غیره را فراهم نماید.

۳ - ایجاد روشنایی کافی در کوچه ها و معابر. تجربه نشان داده که در مکانهای تاریک امکان ارتکاب جرم از جمله سرقت و جرح و قتل بیشتر از مکانهای روشن است و وجود روشنایی کافی در این مناطق خود فی النفسه عامل و رادعی در ارتکاب جرایم ذکر شده خواهد بود.

۴ - شناسایی ارازل و اوباش و مجرمین سابقه دار این مناطق و تشکیل شناسنامه برای نامبردگان و تحت کنترل قرار دادن آنها از طریق احضارهای اتفاقی به مراجع انتظامی.

۵ - بالا بردن ضریب امنیتی مناطق یاد شده توسط مراجع انتظامی و امنیتی از طریق ایجاد کلانتری ها و مراکز انتظامی و حضور مرتب گشت های سیار در محلات و معابر مناطق حاشیه نشین شهرستان های استان ایلام.

در نهایت باید توجه داشت حل معضل حاشیه نشینی در برنامه‌های برنامه های اصلی دولت بوده و تمام تلاش برای سامان این وضعیت انجام خواهد گرفت.

منابع و مأخذ

- * جرم شناسی نظری، ریموند گسن، ترجمه مهدی کی نیا، انتشارات مجد، چاپ دوم، اردیبهشت ۱۴۰۰
- * اعتیاد یا مرگ تدریجی دفتر امور اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه استان مازندران، بهار ۱۳۹۹
- * آسیب شناسی اجتماعی (جامعه شناسی انحرافات)، هدایت اله ستوده، انتشارات آواری نور، ۱۳۹۶
- * مجرم کیست و جرم شناسی چیست، دکتر تاج زمان دانش، انتشارات کیهان، سال ۱۴۰۱
- * حسین، میرمحمدصادقی. جرائم علیه امنیت و آسایش عمومی. چاپ هفتم، نشر میزان، سال ۱۳۸۵
- * پرویز، پیران. جامعه شناسی مصایب جمعی و نقش آن در مدیریت بحران ناشی از حادثه.. فصلنامه رفاه اجتماعی. شماره ۱۱ سال ۱۳۸۲
- * سوزان جیسون، پل آر، ویلسون. طراحی محیطی جرم ستیز. ترجمه محسن کلانتری و ابوذر سلامی بیرامی. دفتر تحقیقات کاربردی پلیس پیشگیری ناجا، ۱۳۸۷
- * بهرام، بیات. جعفر، شرافتی پور، نرگس، عبدی، پیشگیری از جرم با تکیه بر رویکرد اجتماع محور (پیشگیری اجتماعی از جرم)، معاونت اجتماعی نیروی انتظامی - اداره کل مطالعات اجتماعی، چاپ اول ۱۳۸۷

* جعفر سخاوت، جامعه شناسی انحرافات اجتماعی، چاپ نهم، انتشارات دانشگاه پیام نور

* رضا، مهاجرین. تأثیر حاشیه نشینی بر میزان بزهکاری در کلان شهرها. فصلنامه مطالعات پیشگیری از جرم سال دوم شماره سوم تابستان ۱۳۸۶

* جعفر، سخاوت. جامعه شناسی انحرافات اجتماعی. چاپ یازدهم، ۱۳۹۹ انتشارات دانشگاه پیام نور

* موریس کسن، اصول جرم شناسی، مترجم میر روح الله صدیق، نشر دادگستر، چاپ سوم، ۱۳۹۹

* محسن، کلاتری. مهدی، توکلی. شناسایی کانونهای جرم خیز شهری. فصلنامه مطالعات پیشگیری از جرم سال دوم، شماره دوم بهار ۱۳۸۶

لوگو سازمان ها و نهادهای علمی، سیاسی و دولتی حامی معنوی هفتمین همایش ملی بیژوهترها علمی علوم اسلامی و انسانی در عصر نوین

اکانت ایتا و ایمیل رسمی همایش جهت ارسال مقاله
Ghanonyar@YAHOO.COM ۰۹۱۰۰۶۳۶۰۰۲

۱۴۰۳/۱۲/۰۸
دانشگاه رازی - سالن همایش دانشکده علوم اجتماعی

 معاونت علمی، سیاسی و دولتی
 تحت پوشش خبری صداوسیما

جهت همکاری در برگزاری همایش با دبیر اجرایی تماس بگیرید:
خانم دکتر شهلا رضایی ۰۹۱۹۶۷۴۸۶۲۵